

gæltigt, Svigagtigt eller Underfundigt ind i en Pantesætning; men det falder saa naturligt, at enhver reiser Penge paa de Midler, han har til sin Raadighed. Naar man antager — og jeg ser nok, det er forudsat af Proceßkommissionen samt af Ministeren — at det skal være almindeligt ogsaa i Kjøbenhavn, at en Pantesætning i Løsøre er uden Værdi, som er flet af insolvente Personer eller af Saadanne, som staa paa Rippet til at blive uvederhæftige, maa jeg efter min Erfaring paa det Bestemteste modsigge, at dette er det virkelige Forhold. Ved at gjennemgaa de Kjøbenhavnske Thinglæsningslister finder man tværtimod en Mængde Pantesætninger af Løsøre, dels med almindeligt og dels med specielt Underpant dert, for meget betydelige Beløb, hvilke Pantesætninger skrive sig fra Folk, som drive en Handel eller en Næring. Jeg skal nævne et Par Exempler for det ærede Thing, og jeg haaber, at de Medlemmer, som her repræsenterer Proceßkommissionen, ville modsigge mig, hvis det, jeg anfører, skulde være urigtigt. Jeg vil saaledes nævne Møbelhandlere. Jeg har i Thinglæsningslisten set, at vore største Møbelhandlere ved deres Etablering give Panteret i deres Læger for 20 à 30,000 Rd., men det er noget helt Andet, end naar der er Tale om Kjøbmænd; thi Møbelhandlerne ere Handlende og ikke Kjøbmænd, hvorfor jeg ogsaa for sagde, at jeg vilde have Forbudet indskrænket til Kjøbmænd alene. En Møbelhandler maa bestandig holde sit Magazin forsynet paa den Maade, at han i Virkeligheden ikke staa i Gjæld til sine Leverandører. Dem betaler han kontant, hvortil han maa give stor Kredit til sine Kunder, og den, der fra Begyndelsen af forstrækker ham med Kapital i Tillid til hans Værlighed og til den Bedrift, han muligt overtager som Efterfølger af en tidligere Mand, der netop ved Afslutningen bliver Kreditor, føler sig vel tilfreds dermed. Paa et saadant Papir paa 20 à 30,000 Rd. fra en anerkjendt solid Mand her kan Kreditor gaa hen og laane Penge. Saaledes er Forholdet nu i Kjøbenhavn; men naar Forslagets Bestemmelser gaa igjennem, berøver man ogsaa i Kjøbenhavn — min ærede Nabo (S. M. Peterfen) henviste til, at

de skulde være passende i Kjøbenhavn, men jeg siger, at de heller ikke passe der — baade Næringsdrivende og formuende Folk Evnen til at reise Penge, de Næringsdrivende, fordi man forbyder dem Pantesætning, og Kapitalisterne, fordi man berøver dem Udgang til faae et Dokument, der hyder Pantefikkerhed hos anerkjendt solide og skikkelige Folk. Jeg har nævnt Møbelhandlere, men jeg skal nu nævne et andet Exempel, som er enhver Forretningsmand i Kjøbenhavn bitterligt, nemlig Udstyringen af Hoteller og Kafeer. Hotelværtten eller Traktøren tager sine Møbler paa Afbetaling paa mange Aar, men ham skulde man altsaa nu berøve den Udgang, hans Møblement giver ham til at reise Penge derpaa. Det forekommer mig ikke, at dette er human, idet jeg nemlig mener, at der ogsaa kan være Humanitet i Kontraksforhold. De ærede Herrer, hvem vi skylde dette ganske vist med særdeles theoretisk Indsigt og Dygtighed udarbejdede Forslag, holde i Almindelighed paa Kontraksfriheden og mene, at man i vore Love maa gjennemføre den som en Hovedgrundsætning, men hvorfor da affstaa den Kontraksfrihed, vi nu have med Hensyn til Underpant i Løsøre eller generelt Underpant? Dertil ser jeg ingen Grund, og jeg siger, at de Herrer, som sætte dette Lovforslag igjennem, overlevere en Mængde af Statsformuen til den døde Haand, for at bruge et Udtryk, som er brugt ved en anden Lov. De forhindre Besidderne af Løsøre i at bruge deres Løsøre og deres Formuegjenstande som virkeligt gjængse Værdier. Jeg tror, at en saadan Vedtægt som den, her er foreslaet, vil være meget skadelig for den offentlige Kredit, medens jeg formoder, at man dog ingenlunde derved vil udrydde svigagtige Fallenter, og det er dog derfor, at den skulde indføres, thi paa den anden Grund, som anføres i Motiverne, nemlig at Danmark skal være det eneste Land, hvori Underpant i Løsøre finder Sted, agter jeg ikke stort. Vil Noget pege Pinger ad os, fordi vi ere enestaaende i dette Stykke, tror jeg dog, at det alligevel bliver os her hjemme, som have Fordelen af en saadan Lov. I Forbindelse med denne Bestemmelse om Underpant er der i Lovforslaget indkommet en